

Widziane od środka

POTRZEBA ANTYKRYZYSOWYCH DZIAŁAŃ

Sytuacja na rynku pracy staje się coraz trudniejsza. Czwarty miesiąc z rządu rośnie bezrobocie. Tylko w styczniu straciło pracę ponad 160 tysięcy pracowników, a stopa bezrobocia wzrosła do 10,5 procent. Był to wzrost o 1 procent w stosunku do grudnia 2008 roku, a to oznacza najwyższą dynamikę wzrostu bezrobocia w ciągu kilku ostatnich lat. Znaczny wzrost bezrobocia obserwowaliśmy też w lutym: liczba bezrobotnych zwiększyła się o 85 tysięcy i wynosi już 1,72 miliona osób czyli 10,9 procent, a są regiony w Polsce gdzie stopa bezrobocia przekracza 30 procent.

Niestety, prognozy na najbliższe miesiące są złe: bezrobocie może wzrosnąć do piętnastu procent, a bez pracy może zostać jeszcze kolejne 500 tysięcy osób. W naszym regionie sytuacja jest nieco lepsza, ale też obserwujemy wzrost bezrobocia, a kolejne zakłady zapowiadają zwolnienia pracowników. Wydawałoby się, że nie ma ważniejszej sprawy, jak obrona miejsc pracy, jak pomoc tym, którzy tracą źródła utrzymania, oraz ich rodzinom, bo nie ma gorszej rzeczy jak zwolnienie człowieka z pracy. Na całym świecie rządy wprowadzają działania antykryzysowe i angażują środki budżetowe, aby ratować narodowe gospodarki. A co się dzieje u nas? Premier Donald Tusk po kilku miesiącach zauważył, że mamy w Polsce kryzys i szumnie zapowiedział szybkie działania rządu. Na tym, można powiedzieć, skończył. Brak konkretnych działań widać gołym okiem, a rządząca koalicja PO-PSL zamiast pomagać polskim przedsiębiorcom zajmuje się sobą i załatwia synekury dla swoich działaczy. Jedynym rozwiązaniem, jakie wprowadził rząd Donalda Tuska, jest ograniczenie planowanych wydatków w poszczególnych ministerstwach o 10 procent. Nie mam nic przeciwko ograniczaniu zbędnych wydatków, ale jeżeli obcina się budżety MSWiA oraz MON, co w przypadku wojska skazuje polski przemysł zbrojeniowy na upadek i wyrzuca ponad 50 tys. pracowników zbrojeniówką na bruk, to na takie działania rządu nie ma zgody.

Ekipa premiera Tuska skazała już na likwidację przemysł stoczniowy i nie można dopuścić, aby jedną z ostatnich strategicznych branż, jaką jest przemysł zbrojeniowy, doprowadzić do upadłości. Państwo musi w takich sytuacjach pomagać, a nie odwracać się plecami i oglądać się na innych - tak, jak to robi rządząca koalicja.

Trzeba przy tym zauważyć, że PSL patrzy na pojawiające się problemy bardziej propaniśtowo i próbuje szukać rozwiązań. Niestety, wszystkie antykryzysowe propozycje, składane przez PiS, są odrzucane albo leżą w „zamrażarce”

marszałka Komorowskiego, PO jako główną zasadę przyjęła tę, którą od dawna kieruje się w pracach parlamentarnych: wszystkie propozycje opozycyjnych klubów (a zwłaszcza PiS) trzeba blokować - przykładem może być ustawa o opcjach walutowych, która miała pomóc polskim przedsiębiorstwom, również z naszego regionu. Dzisiaj potrzeba szybkich i konkretnych decyzji rządu, aby chronić miejsca pracy. Do tego trzeba wykorzystać środki Funduszu Pracy np. na wprowadzenie częściowego bezrobocia - aby nie zwalniać pracownika, ale ograniczając jego czas pracy i wynagrodzenie (pracownik mógłby mieć część utraconego zarobku zrekompensowaną z Funduszu Pracy). Także współpłacenie za postój byłoby dobrym rozwiązaniem. Lepiej zapobiegać zwolnieniom, niż później pomagać bezrobotnym.

Pomysł premiera, aby z Funduszu Pracy spłacać za bezrobotnych kredyty hipoteczne, nie jest rozwiązaniem chroniącym rynek pracy. Na dodatek w tej sprawie do dzisiaj, mimo szumnych zapowiedzi, nie mamy projektu ustawy. Nie wiadomo więc, jak by to miało wyglądać, bo dzisiaj mówi się tylko, że to będzie pożyczka do spłacenia... Po raz kolejny Donald Tusk coś obiecał i tyle.

Jest jednak pewna nowość w tym kryzysowym zawiraniu: po raz pierwszy pracodawcy i związki zawodowe przedstawiły rządowi wspólny, uzgodniony pakiet działań antykryzysowych. Premier wstępnie zapowiadał, że będzie respektował stanowiska partnerów społecznych. Zobaczmy, czy skończy się na deklaracjach, czy rząd poważnie weźmie się do roboty i szybko przedstawi w Sejmie uzgodniony projekt specjalnej ustawy na czas kryzysu. Musimy jednak uważać, bo może się zdarzyć coś wręcz odwrotnego i posłowie PO zaczną wykorzystywać kryzys jako pretekst do wprowadzania niekorzystnych zmian w kodeksie pracy. Na to naszej zgody nie będzie...

STANISŁAW SZWED

Praca w szczególnych warunkach

JAK UDOKUMENTOWAĆ ?

Do biura posła Stanisława Szweda zgłaszają się osoby, które uważają, że mają prawo przejść na wcześniejszą emeryturę na podstawie artykułu 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Problemem jednak jest udokumentowanie pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 2, ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.) okresy pracy uprawniającej do wcześniejszej emerytury powinny być potwierdzone przez zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji. Zakład winien wystawić świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach według wzoru, stanowiącego załącznik do wydanych zarządzeń resortowych lub w świadectwie pracy. Pracodawca powinien wykazać okres zatrudnienia pracownika, w którym praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na tym stanowisku. Rodzaj pracy powinien być zgodny z pracami, wymienionymi w wykazach A i B, stanowiących załącznik do wspomnianego wyżej rozporządzenia, a stanowisko pracy powinno ściśle i dokładnie odpowiadać wykazowi zarządzenia resortowego.

Zakład pracy, posiadający akta osobowe byłych pracowników, którzy zmienili miejsce zatrudnienia przed rozpoczęciem procesu przekształceń własnościowych, w oparciu o te akta może potwierdzić fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W przypadku likwidowanego zakładu pracy lub toczącego się postępowania upadłościowego, świadectwo prac w szczególnych warunkach może wystawić odchodzącym pracownikom likwidator lub syndyk masy upadłościowej.

Dla osób z nieistniejącego już zakładu pracy stosowne zaświadczenie, potwierdzające okresy pracy w szczególnych warunkach, może wystawić organ założycielski tego zakładu (np. urząd wojewódzki) bądź organ nadrzędny (np. ministerstwo).

W postępowaniu o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach pomocne mogą być kopie dokumentów, potwierdzających okresy takiej pracy, sporządzone przez archiwa, które są w posiadaniu dokumentacji osobowej pracowników. Z dokumentów tych musi jednak wynikać stanowisko pracy w szczególnych warunkach bądź jej charakter, przynależność resortowa zakładu pracy, a także to, że praca wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Posel Stanisław Szwed informuje, że Fundacja Polsko-Niemieckie Pojednanie w Warszawie realizuje w 2009 roku trzy programy:

1. Program sanatoryjny dla żyjących, bezpośrednich ofiar represji nazistowskich. Dwutygodniowe, bezpłatne kuracje odbywać się będą w polskich uzdrowiskach. Termin składania wniosków o skierowanie na leczenie uzdrowiskowe upływa 30 czerwca 2009 roku.

2. Program wypłat zapomóg socjalnych dla osób poszkodowanych, które nie otrzymały dotychczas żadnej pomocy ze środków FPNP i obecnie znajdują się w trudnej sytuacji.

3. Program pomocy rzeczowej, w ramach której Fundacja przekazuje nieodpłatnie sprzęt rehabilitacyjny i inwalidzki (wózki, balkoniki, chodziki).

Osobom zainteresowanym pracownicy biura poselskiego posła Stanisława Szweda przesyła wnioski i informacje oraz udziela pomocy w wypełnieniu wniosku - codziennie od 8.00 do 15.00 w biurze przy ul. A. Asnyka 19 w Bielsku-Białej (tel. 033 8217162).

Pracownicy biura posła Stanisława Szweda (Bielsko-Biała, ul. Asnyka 19) udzielają nieodpłatnie pomocy w wypełnieniu rocznego zeznania podatkowego PIT osobom, które pragną przekazać jeden procent podatku na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego.

PRZEGLĄD INFORMACJI PRACOWNICZYCH

Ciąg dalszy ze str. II

● (16.02) Głównym tematem posiedzenia Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych były rozwiązania łagodzące negatywne skutki kryzysu. Partnerzy społeczni poinformowali rząd o wynikach spotkań autonomicznych między pracodawcami a związkowcami, którzy opracowali tematy do negocjacji w poszczególnych zespołach Komisji Trójstronnej. Partnerzy społeczni wystąpili do rządu z apelem o przyspieszenie alokacji środków unijnych, których rola w działaniach antykryzysowych jest bardzo duża. Na wniosek związkowców i pracodawców odbędą się spotkania z ministrami poszczególnych resortów i premierem RP. Partnerzy społeczni uznali również za konieczne zwiększenie roli wojewódzkich komisji dialogu społecznego i trójstronnych zespołów branżowych.

● (18.02) W Warszawie odbyło się spotkanie inauguracyjne ogólnopolską kampanię informacyjną „Solidarność na kryzys”. W jej trakcie zostały przedstawione założenia kampanii oraz ekspercka analiza „Kryzys w Polsce”. - *Aby przeciwdziałać kryzysowi konieczne jest solidarne współdziałanie pracodawcy i pracownika, wsparte aktywnymi działaniami rządu. Nie godzimy się na wykorzystywanie kryzysu do działań antypracowniczych. Przewodzona przez nas kampania „Solidarność na kryzys” wyraźnie wskazuje, że solidarność jest kluczem do rozwiązania trudnej sytuacji, w jakiej znaleźli się zarówno pracownicy, jak i pracodawcy - powiedział podczas spotkania prasowego Janusz Śniadek, przewodniczący NSZZ „Solidarność”.*

● (18.02) Przemysł zbrojeniowy, motoryzacyjny, stoczniowy, zakłady Ursus, to niektóre branże, których sytuację omawiano w czasie ostatniego posiedzenia Komisji Krajowej NSZZ „S”. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, w obliczu pogarszającej się sytuacji społeczno-gospodarczej wezwała rząd do podjęcia aktywnych i skutecznych działań mających na celu ochronę miejsc pracy i utrzymanie popytu wewnętrznego. Dlatego z zadowoleniem Komisja Krajowa przyjęła propozycję zorganizowania szczytu społecznego przez Prezydenta RP. Przedstawiciele Komisji Krajowej udzielili również wsparcia branżowym akcjom protestacyjnym, organizowanym przez NSZZ „Solidarność” w obronie miejsc pracy. *Przestrzegamy jednocześnie, że brak rozwiązań antykryzysowych uwzględniających ochronę rynku pracy, spowoduje nie tylko koszty gospodarcze i pogłębienie kryzysu, ale będzie oznaczało narastającą falę protestów społecznych i podważenie pozycji naszego kraju w działaniach antykryzysowych prowadzonych przez Unię Europejską - czytamy w stanowisku KK.*

● (23.02) Obradująca w Zwierzchniu Rada Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” przyjęła stanowisko, w którym krytycznie ocenia przebieg negocjacji płacowych w MEN. Rada Sekcji nie wyraziła zgody na dalsze spłaszczanie płac nauczycieli. *Nauczyciele dyplomowani i mianowani nie otrzymają nawet obiecanej przez Rząd RP od stycznia br. 5 proc. wzrostu płacy zasadniczej. Zwiększenie wynagrodzeń nauczycieli stażystów i kontraktowych będzie sfinansowane kosztem plac nauczycieli dyplomowanych i mianowanych. Wbrew uporczywym kłamstwom szerzonym przez Rząd o rzekomym wzroście plac nauczycieli w roku 2009 o 10 procent rzeczywisty wzrost plac nie wyniesie nawet 6,7 procent. Rada SKOiw czeka na decyzję Prezydenta RP w sprawie zmian w ustawie o systemie oświaty, przewidujących m.in. przekazywanie szkół przez samorządy osobom fizycznym i prawnym. Jeśli Prezydent zastosuje weto do tej ustawy, w dniu głosowania nad wetem pod Sejmem odbędzie się demonstracja NSZZ „Solidarność” - czytamy w stanowisku Rady.*

● (23.02) Przewodniczący Janusz Śniadek wręczył Prezydentowi RP Lechowi Kaczyńskiemu manifest prowadzonej przez związek ogólnopolskiej kampanii informacyjnej - „Solidarność na kryzys” oraz raport „Kryzys w Polsce”. NSZZ „Solidarność” postuluje w ramach kampanii o aktywne wsparcie przez rząd solidarnych działań pracodawców i pracowników w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom kryzysu.

● (25.02) Przedstawiciele NSZZ „Solidarność”: przewodniczący Janusz Śniadek, z-ca przewodniczącego Maciej Jankowski i Jacek Rybicki uczestniczyli w tak zwanym szczyście społecznym poświęconym kryzysowi, który odbył się z inicjatywą Prezydenta RP w Pałacu Prezydenckim. Janusz Śniadek, który wraz z ministrem pracy Jolantą Fedak otwierał pierwszą sesję debaty, podkreślił, że ochrona miejsc pracy powinna być priorytetem w działaniach rządu - tymczasem tylko w styczniu 160 tysięcy osób straciło zatrudnienie, a kolejne dziesiątki tysięcy są zagrożone utratą pracy. Rozumieją to pracownicy, rozumieją pracodawcy, ale potrzebna jest aktywność rządu. Przewodniczący „S” odniósł się krytycznie do proponowanych zmian w kodeksie pracy, podkreślając, że zmiany te to przykład nadużycia sytuacji kryzysowej do demolowania ochronnych funkcji kodeksu. Zaproponował przyjęcie specjalnej ustawy antykryzysowej, która będzie uwzględniała wypracowane w dialogu autonomicznym z pracodawcami stanowisko dotyczące m.in. dodatkowych źródeł finansowania wynagrodzeń za czas przestoju (tzw. częściowe bezrobocie), obniżenia stawki podatku VAT na podstawowe artykuły żywnościowe, podniesienie kwoty wolnej od podatku dla najmniej zarabiających, niezbędne ułatwienia umożliwiający szybsze wykorzystanie funduszy unijnych. Nie ulega kwestii, że w te działania musi zaangażować się budżet państwa. Śniadek przestrzegł przed polityką oszczędności, mogącą zatrzymać polską gospodarkę, której nie uratuje euro. Euro nie jest receptą na kryzys, choć oczywiście musimy rozmawiać o sposobie i terminie jego wprowadzenia - podkreślił przewodniczący KK. Na koniec zwrócił się do Prezydenta o kontynuowanie tej formy dialogu. Szczyt społeczny nie miał na pewno charakteru przełomowego. Niemniej był pierwszą tak szeroką debatą o przyczynach, a przede wszystkim o skutkach kryzysu i sposobach przeciwdziałania.

Dokończenie na str. IV